

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

**НАСОКИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОВЕРКА
НА МЯСТО, ИЗГОТВЯНЕ НА
ДОКУМЕНТАЦИЯ И ПОСЛЕДВАЩ
АНАЛИЗ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ГОЛЯМА
АВАРИЯ, АВАРИЯ/КВАЗИАВАРИЯ В
ПРЕДПРИЯТИЕ/СЪОРЪЖЕНИЕ С НИСЪК
ИЛИ ВИСОК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ**

2025

Версия 01	Април 2024
Версия 02	Юли 2025

Съдържание

РАЗДЕЛ I	2
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	2
РАЗДЕЛ II	2
ДЕЙСТВИЯ ПРИ СИГНАЛ/ЖАЛБА ЗА ГОЛЯМА АВАРИЯ ИЛИ АВАРИЯ/КВАЗИАВАРИЯ	2
РАЗДЕЛ III	3
ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ	3
РАЗДЕЛ IV	3
ПОСЛЕДВАЩ АНАЛИЗ	3
ПРИЛОЖЕНИЕ № 1	7
ПРИЛОЖЕНИЕ № 2	8
ПРИЛОЖЕНИЕ № 3	19

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

С настоящия документ се цели осигуряване на оптимална организация за действия на Комисията по чл. 157а, ал. 2 (Комисията) от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) за изготвяне на документация при проверка на място във връзка с подаден сигнал от оператора на предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал за възникнала голяма авария или авария/квазиавария и извършване на последващ анализ. Настоящите насоки нямат нормативен характер.

В случаите, когато е подаден сигнал/жалба за възникнала аварийна ситуация свързана с предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, настоящите насоки допълват *Указанията за действия при възникване на аварийни ситуации, свързани със замърсяване на компонентите на околната среда*, утвърдени със Заповед № РД-243/10.04.2023 г. на министъра на околната среда и водите (Указанията).

РАЗДЕЛ II ДЕЙСТВИЯ ПРИ СИГНАЛ/ЖАЛБА ЗА ГОЛЯМА АВАРИЯ ИЛИ АВАРИЯ/КВАЗИАВАРИЯ

При получаването на сигнал/жалба за голяма авария или авария/квазиавария, инцидент в предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал до директора на съответната РИОСВ в чийто териториален обхват е разположено предприятието/съоръжението, във възможно най-кратък срок, Комисията извършва извънредна проверка на място. Проверката включва зоната на аварията и зоната, засегната от последствията на аварията (*правят се и снимки, за да се подпомогне анализа на обстоятелствата по аварията*). Проверката се извършва в съответствие с разпоредбите на Глава девета от ЗООС (чл. 157а, ал. 12 от ЗООС) и *Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях* (Наредбата) (чл. 19, ал. 3 - 6 и чл. 22в, т. 4, буква в)).

За възникнала голяма авария или авария/квазиавария, инцидент при изготвяне на

пресъобщение и изявления пред медиите, се прилага т. 3 на Раздел I и Раздел III на Указанията.

РАЗДЕЛ III ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ

По време на проверката на място, се събира информация и се констатира факти и обстоятелства във връзка с възникналото събитие: голяма авария или авария/квазиавария. Те се описват от председателя на Комисията в Констативен протокол и отделен формуляр съгласно Приложение № 1 на настоящите насоки, като същия е неразделна част от Констативния протокол и включва установеното по време на проверката от членовете на Комисията, в рамките на тяхната компетентност (за целите на изпълнението на чл. 19, ал. 6 от Наредбата).

При физическия оглед на обекта и проверката по документи не е необходимо да се попълва въпросник (чеклист) утвърден със Заповед № РД – 232/03.04.2023 г. на министъра на околната среда и водите. Той може да се използва по преценка от председателя на Комисията, предвид че попълвайки разделите от въпросника се генерира автоматично Констативен протокол (КП) с обхват и съдържание съответстващ на утвърдения със Заповед № РД-305/13.05.2015г. на министъра на околната среда и водите образец.

В съответствие с чл. 157б, ал. 2, т. 1 от ЗООС, в срок до един месец, председателят на Комисията изготвя доклад от проверката до министъра на околната среда и водите или до оправомощено от него длъжностно лице, съгласно Приложение № 8 от Наредбата.

В случай, че се установи **голяма авария** за целите на анализа ѝ, както и на докладването по чл. 111, ал. 1, т. 3 от ЗООС (Приложение № 5 от ЗООС) се прилага раздел IV на настоящите насоки.

За **аварии/квазиаварии**, инциденти, които са от особен технически интерес за предотвратяването на големи аварии и ограничаването на последствията от тях, както и за развитието на познанията относно оценката на опасностите, се предприемат действия описани в точки 1 и 5 на раздел IV на настоящия документ, съгласно чл. 19, ал. 3 от Наредбата.

РАЗДЕЛ IV ПОСЛЕДВАЩ АНАЛИЗ

Директорът на РИОСВ, във възможно най-кратък срок след извършване на проверката на място и събирането на по-голямата част от информацията за голямата авария или авария/квазиавария, свиква Комисията, която изготвя анализ за установяване на причините за възникването ѝ. При анализа на аварията, членовете на Комисията представят информация и дават становища, в рамките на своята компетентност, по отношение на наличната информация относно аварията, съгласно чл. 19, ал. 4 от Наредбата.

1. Анализ на изпълнението на техническите, организационните и управленските аспекти от възникването на аварията или аварията/квазиаварията, инцидента

Анализът се основава на:

✚ преглед на документи: доклада за политика за предотвратяване на големи аварии (за предприятията с нисък рисков потенциал) или доклада за безопасност, вътрешния аварийен план и външния аварийен план (за предприятията с висок рисков потенциал);

✚ предоставени документи/информация от оператора относно обстоятелствата около аварията:

- обяснения от оператора на предприятието;
- информация от оператора на предприятието, съгласно чл. 116г, ал. 2 и/или 3 от ЗООС (включваща и подробен анализ на мащабите на аварията съгласно критериите по приложение № 5 от ЗООС) и др.;
- документ от разследването, изготвен от оператора на предприятието, включващ

предприети и извършени конкретни действия преди, по време на и след аварията;

- преглед на минали аварии или инциденти, при които са използвани същите опасни вещества и процеси, въз основа на които е възникнала аварията, и поуците, взети от тях, ако има такива;

✚ констатации от проверката на място на Комисията (информацията по раздел III и Приложение № 1 от настоящия документ) и др.;

✚ в случай, че са налични, се анализират и писмени обяснения/декларации от очевидци, официални свидетели или представители на други органи извън Комисията. При необходимост, Комисията може да изисква информация от други компетентни органи, например МВР, във връзка с разследването и съответните заключения относно причините за аварията.

Въз основа на заключенията на Комисията, директорът на РИОСВ, дава последващи предписания (препоръки) на оператора за въвеждане на превантивни мерки за предотвратяване на повторна авария в предприятието/съоръжението.

При необходимост, директорът на РИОСВ налага принудителни административни мерки по чл. 158 и 159 от ЗООС, с цел предотвратяване на повторно възникване на авария, квазиавария или инцидент в предприятието. При установяване на нарушения на оператора се налага съответното наказание по чл. 166а от ЗООС.

В случай, че е приложимо, при анализа на голяма авария или авария/квазиавария се използва и информацията по Приложение № 1 към *Указанията за действия при възникване на аварийни ситуации, свързани със замърсяване на компонентите на околната среда*.

2. Докладване на голяма авария до Европейската комисия

В случай на голяма авария, председателят на Комисията по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС, в най-кратък срок след възникването ѝ, следва да осигури на оператора на предприятието, на чиято територия е възникнала, формуляр по Приложение № 2 от настоящия документ, като предостави срок за попълването му не по-дълъг от 20 дни.

В 30-дневен срок от получаването на сигнала за голяма авария, за целите на докладването по чл. 111, ал. 1, т. 3 от ЗООС до Европейската комисия в базата данни e-MARS, директорът на РИОСВ, представя на министъра на околната среда и водите информацията по чл. 19, ал. 6 от Наредбата, в т.ч. и попълнени формуляри по Приложение № 2 от председателя на Комисията и от оператора на предприятието.

Компетентният орган по чл. 111, ал. 1 от ЗООС извършва преглед на представената информация и при необходимост изисква допълнителна информация за целите на докладването по чл. 111, ал. 1, т. 3 от ЗООС.

В случай на необходимост от последващо допълване на информацията в базата данни e-MARS, при наличие на нови данни от проведени процесуално-следствени действия, свързани с причините за възникването на аварията или други данни, в случаите по 116г, ал. 3 от ЗООС, директорът на РИОСВ следва (*в срок не по-късно от една година от датата на възникването на голямата авария или след приключването на съдебни процедури*) да изиска от оператора на предприятието да актуализира и представи на министъра на околната среда и водите, информацията по 116г, ал. 2 и Приложение № 5 на ЗООС, в т.ч. заключенията от извършения анализ.

3. Провеждане на задълбочен анализ на голяма авария

При получаване на нови данни, свързани с причините за възникването на аварията и последствията от нея, както и когато са налице допълнителни факти, които водят до промяна на взетите поуки и направените изводи, Комисията провежда срещи за обсъждане на конкретни задачи и вземане на решения за актуализиране на резултатите от анализа, в съответствие с чл. 19, ал. 4 от Наредбата.

Задълбоченият анализ на големи аварии с опасни вещества е системна дейност, основана на обективната оценка на факти и доказателствата, насочена към откриване на времето, местоположението, първопричините за възникването на голяма авария,

изпълнението на техническите, организационните и управленските аспекти от възникването на аварията с оглед на извличане на поуки от тях.

Основава се на:

- ✚ Идентифициране на събитията, които са настъпили;
- ✚ Опасни вещества, пряко и потенциално участващи в аварията;
- ✚ Съоръжения и технология, засегнати от аварията;
- ✚ Обстоятелства, при които е настъпила поредицата от събития;
- ✚ Причини - междинни и основни причини за поредицата от събития;
- ✚ Метеорологични условия;
- ✚ Проучване на последствията:
 - върху човешкото здраве;
 - върху околната среда;
 - материални/имуществени щети.
- ✚ Преглед на аварийната готовност и др.

В случай на необходимост, при анализа могат да бъдат привлечени и други компетентни орган или да се поиска компетентно становище/експертиза във връзка с конкретен случай.

4. Изготвяне на доклад от анализа на голяма авария

След приключване на пълния анализ на аварията (*в срок не по-късно от една година от датата на възникването на голямата авария или в случай на не приключили съдебни процедури - в рамките на този срок, при първа възможност след него*), директорът на РИОСВ изготвя доклад от анализа на голяма авария, който предоставя на министъра на околната среда и водите и на оператора.

Докладът съдържа констатации за причините за възникването на аварията и естеството и степента на нейните последствия, и е със следното примерно съдържание:

- ✚ Въведение;
- ✚ Състав и задачи на Комисията по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС, в т.ч. и допълнителните експерти изготвили анализа, ако има такива;
- ✚ Кратко описание на аварията;
- ✚ Списък и описание на предоставени документи;
- ✚ Пълно описание на причините за възникване на аварията и анализ на изпълнението на техническите, организационните и управленските аспекти от възникването на аварията;
- ✚ Извършени действия и предприети мерки за справяне с последствията от аварията;
- ✚ Препоръки за предотвратяване на подобни аварии в бъдеще;
- ✚ Заключение.

Забележка: За целите на изготвяне на доклада се използва формуляра по Приложение № 3 от настоящия документ.

Препоръките, посочени в доклада, като резултат от анализа на настъпилата авария, се считат за извлечени поуки и направени изводи, и комплекс от превантивни мерки за предотвратяване на подобни аварии в бъдеще, се основават на:

- Препоръки от професионалната литература.
- Преглед на минали големи аварии, аварии/квазиаварии и инциденти, при които са използвани същите опасни вещества и процеси, въз основа на които е възникнала аварията в конкретното предприятие.
- Конкретни препоръки по отношение на:
 - значението на системата за управление на мерките за безопасност във връзка с безопасната експлоатация.
 - значението на професионалния подход на оператора за идентифициране на опасностите от големи аварии.
 - предотвратяването на промишленото замърсяване, аварийната и пожарната безопасност или осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд (при

необходимост) и др.

5. Публичност на информацията

Докладът от анализа на голяма авария по т. 4 се предоставя за ползване от операторите на предприятията с нисък и висок рисков потенциал, чрез публикуване на интернет страницата на МОСВ, при спазване на изискванията за поверителност за държавна или служебна тайна, производствена или търговска тайна или лични данни, при условията и по реда на съответния специален закон.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

Формуляр за констатации при извънредна проверка на място след получаване на сигнал/жалба за голяма авария или авария/квазиавария

1. Дата, час и място на аварията;

2. Кратко описание на обстоятелствата на аварията:

2.1. Тип на аварията (емисия/ии, пожар и/или експлозия и др.).

2.2. Описание на съоръжението и/или оборудването, предполагаем източник на аварията и експлоатационни условия при настъпването на събитието (напр. температура, налягане и др. приложими).

Забележка: В случай, че е налице спиране или прекратяване на експлоатацията на съоръжение, съдържащо опасни вещества, се описва неговия вид и условията, при които е извършено това.

2.3. Информация за количеството и вида на съответните опасни вещества участващи в аварията и непосредственото им въздействие върху човешкото здраве, имуществото и околната среда: количество, физично състояние (напр. твърдо вещество, прах, газ под налягане и т.н.) и категория на опасност (напр. токсично, канцерогенно, опасно за околната среда и др.).

Забележка: Следва да се посочи вида на веществото/та (суровина, продукт, страничен продукт, междинен продукт, отпадък или др.).

2.4. Метеорологични условия (скорост на вятъра, посока на вятъра, атмосферна стабилност, температура и т.н.).

2.5. Предполагаемо инициращо събитие довело до аварията (предполагаема причина/и; източник).

3. Кратко описание на:

3.1. Предприети от оператора мерки/действия (спешни) непосредствено след възникване на аварията.

3.2. Непосредствено предприети или планирани от оператора предпазни мерки за ограничаване на средносрочните и дългосрочни последствия от аварията.

3.3. Предложение за въвеждане от оператора на превантивни мерки за предотвратяване на повторно възникване на авария (чрез предписания, описани в констативния протокол).

4. Описание на взети проби от различни среди (въздух, води, почви)

Забележка: При замърсяване на компоненти на околната среда се прилагат т. 4, 5, 8, 9 от Раздел I на Указанията за действия при възникване на аварийни ситуации, свързани със замърсяване на компонентите на околната среда.

5. Описание на последствията от аварията (ако на този етап има данни) върху:

- живота и здравето на хората (засегнато население, загуба на човешки живот, пострадали във и извън предприятието, брой);

- инфраструктурата на територията на предприятието и извън него (площ на засегнатата територия и установени материални щети/имуществени щети, евакуация на засегнатото население и др.);

- настъпили увреждания или замърсяване над пределно допустимите норми на компонентите на околната среда (почви, води и въздух);

- вътрешни или външни ефекти на доминото и др.;

- трансгранични въздействия.

Забележка: В случай, че към момента на проверката на място не всички данни за аварията са налични, то те се набавят своевременно, като се използват най-подходящите средства за това.

Формуляр за докладване на голяма авария

I. ПОФИЛ НА АВАРИЯТА

1. Дата/час на голямата авария

Начало: Дата: Час:
Край: Дата: Час:

2. Название на аварията

Кратко обяснение какво се е случило

3. Промислена дейност

Информация за промишлената дейност на предприятието

4. Информация за предприятието

Име:
Адрес:

5. Причини за докладването

Изберете една или няколко от следните:

- ☐ Участващи вещества: над 5 % от количествата в Приложение № 3, част 1, колона 3 или част 2, колона 3 на ЗООС
- ☐ Увреждане на хора: ≥ 1 смъртен случай, ≥ 6 случая на увреждане с хоспитализиране и т.н.
- ☐ Непосредствени вреди върху околната среда (в съответствие с Приложение № 5 на ЗООС)
- ☐ Материални щети: на обекта ≥ 4 млн. лв., извън обекта ≥ 1 млн. лв.;
- ☐ Трансгранични въздействия: трансгранична авария
- ☐ Интересни извлечени поуки и направени изводи

6. Засегнати съседни държави

Имена на засегнатите съседни държави, ако има такива

II. ДОКЛАД ЗА АВАРИЯ

1. ОПИСАНИЕ НА АВАРИЯТА

Ясно и подробно описание на аварията, което разяснява вида на аварията, напр. изпускане на замърсители, пожар, експлозия и т.н., и което представя обстоятелствата, довели до нея, като включва обща информация, като час на настъпване, метеорологични условия и т.н., и друга съществена информация. Информация за това какво са правели хората на територията на предприятието (операции, които са били в процес на извършване) и къде са се намирали по отношение на мястото на аварията.

1.1. Описание (свободен текст)

1.2. Авария, включваща

Изберете едно от следните:

- ☐ Ефект на доминото
- ☐ Авария от природни бедствия
- ☐ Трансгранични въздействия
- ☐ Подизпълнители

1.3. При аварията имало ли е изпускане на замърсители?

- ☐ Да (ако да, в точка 1.3.1 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 1.4)

1.3.1. Големи аварии/Събития, които са ги предизвикали

Информация за вида на изпуснатите замърсители поотделно за основните аварии и събитията, които са ги предизвикали

Изберете едно от следните:

- ☐ изпускане на газ/пара/аерозол и т.н. във въздуха
- ☐ изтичане на флуид в земята
- ☐ изтичане на флуид във водите
- ☐ изхвърляне на твърди частици във въздуха
- ☐ изпускане на твърди частици в земята
- ☐ изпускане на твърди частици във водите
- ☐ Не се знае/не е приложимо

1.4. При аварията имало ли е пожар?

- ☐ Да (ако да, в точка 1.4.1 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 1.5)

1.4.1. Големи аварии/събития, които са ги предизвикали

Информация за вида на съпътстващия пожар, поотделно за основните аварии и събитията, които са ги предизвикали

Изберете едно от следните:

- ☐ голям пожар (общ поглъщащ пожар)
- ☐ разливан пожар (горяща повърхност на течност, в съд или не)
- ☐ пламъчна струя (горяща струя флуид, изхвърлян от отвор)
- ☐ мигновено възпламеняване (изгарящ облак от пари, фронт на пламъка с до звукова скорост)
- ☐ огнено кълбо (горяща маса, издигаща се във въздуха, често след експлозия от разширяващи се пари на кипяща течност)
- ☐ Не се знае/не е приложимо

1.5. При аварията имало ли е експлозия?

- ☐ Да (ако да, в точка 1.5.1 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 1.6)

1.5.1. Големи аварии/събития, които са ги предизвикали

Информация за вида на съпътстващата експлозия, поотделно за основните аварии и събитията, които са ги предизвикали

Изберете едно от следните:

- ☐ експлозия поради високо налягане (пробив в системата за налягане)
- ☐ експлозия от разширяващи се пари на кипяща течност
- ☐ експлозия от фазов преход (рязка промяна на състоянието)
- ☐ експлозия поради неуправляема реакция (обикновено екзотермична)
- ☐ експлозия на запалим прах
- ☐ взривоопасно разлагане (на неустойчиви материали)
- ☐ взрив на облак от пари; свръхзвукова ударна вълна
- ☐ не се знае/не е приложимо

1. 6. Аварията при транспортиране ли е била?

- ☐ Да (ако да, в точка 1.6.1 следва да се даде информация)

☐ Не (моля, преминете към точка 1.7)

1.6.1. Големи аварии/събития, които са ги предизвикали

Информация за вида на използвания транспорт, поотделно за основната авария и събитията, които са я предизвикали

Изберете едно от следните:

- ☐ пътен
- ☐ железопътен
- ☐ по вода (морски, речен и т.н.)
- ☐ въздушен

1.7. Подробности, ако аварията е от различен вид, който не е посочен по-горе. (свободен текст)

2. ОПИСАНИЕ НА ОБЕКТА И ПРЕДПРИЯТИЕТО

Информация за областта, в която е станала аварията.

2.1. Описание на обекта

Общо описание на промишлените дейности, извършвани на обекта

2.2. Описание на предприятието/съоръжението

По-конкретна информация за даденото предприятие, включително някои подробности за системата(ите) или съставните елементи

2.3. Аварията свързана ли със складиране (съхраняване)?

- ☐ Да (ако да, в точки 2.3.1 и 2.3.2 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 2.4)

2.3.1. Големи аварии/събития, които са ги предизвикали

Информация за вида на складирането, поотделно за основните аварии и събитията, които са ги предизвикали

Изберете едно от следните:

- ☐ съпътстващи продажби (не на мястото на производство)
- ☐ използван технологичен процес за преработка (съхранение на склад и т.н., на мястото на производство)

2.3.2. Вид на съоръжението

Информация относно вида на съоръжението, в което е станала аварията

Изберете едно от следните:

- ☐ съд за атмосферно налягане (бункер, резервоар, барабан, еластичен резервоар и т.н.)
- ☐ съд под налягане (куршумообразна (сферично цилиндрична) форма, сферичен, цилиндричен и т.н.)
- ☐ съд за температури, различни от околната (с охлаждане или с подгряване)
- ☐ открито складиране (насипище, купчина и т.н ; чували или бутилки, ...)
- ☐ друго

2.4. Аварията при процес на преработка ли е?

- ☐ Да (ако да, в точки 2.4.1 и 2.4.2 следва да се даде информация)

- ☐ Не (моля, преминете към точка 2.5)

2.4.1. Големи аварии/събития, които са ги предизвикали

Информация за вида на процеса на преработка, поотделно за основните аварии и събитията, които са ги предизвикали

Изберете едно от следните:

- ☐ химични реакции с периодично действие
- ☐ непрекъснати химични реакции
- ☐ електрохимическа операция
- ☐ физически операции (смесване, стопяване, кристализиране и т.н.)
- ☐ производство на енергия (изгаряне на гориво и т.н.)
- ☐ пречистване/използване за пречистване (одориране, консервиране и т.н.)
- ☐ дейности по обезвреждане (изгаряне, депониране и т.н.)
- ☐ топлообмен (котел, хладилна инсталация, нагревателни спирали и т.н.)
- ☐ друг

2.4.2. Вид на съоръжението

Информация относно вида на съоръжението, в което е станала аварията

Изберете едно от следните

- ☐ реактор за атмосферно налягане
- ☐ реактор под налягане
- ☐ друго

2.5. Аварията при пренос ли е била?

- ☐ Да (ако да, в точки 2.5.1 и 2.5.2 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 2.6)

2.5.1. Големи аварии/събития, които са ги предизвикали

Информация за вида на преноса, поотделно за основните аварии и събитията, които са ги предизвикали

Изберете едно от следните:

- ☐ товарно-разтоварни дейности (междинни пунктове на преноса)
- ☐ механичен пренос (транспортъри и ти.)
- ☐ пренос по тръбопровод/тръбопроводна мрежа
- ☐ транспорт с превозни средства
- ☐ друг

2.5.2. Вид на съоръжението

Информация относно вида на съоръжението, в което е станала аварията

Изберете едно от следните

- ☐ вентили/органи за управление/следящи устройства/изпускателни кранове
- ☐ тръбопроводна мрежа/фланцови съединения
- ☐ източник на енергия (двигател, компресор и т.н.)
- ☐ друго оборудване/апаратура/превозно средство за пренос

2. 6. Аварията при транспортиране ли е била?

- ☐ Да (ако да, в точки 2.6.1 и 2.6.2 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 2.7)

2.6.1. Големи аварии/събития, които са ги предизвикали

Информация за вида на транспорта, поотделно за основните аварии и събитията, които са ги предизвикали

Изберете едно от следните:

- ☐ опаковане (в чували, в бутилки, във варели и т.н.)
- ☐ друго

2.6.2. Вид на съоръжението

Информация относно вида на съоръжението, в което е станала аварията

Изберете едно от следните

- ☐ машини/съоръжения (помпи, филтри, колони за разделяне, бъркачки)
- ☐ източник на енергия (двигател, компресор и т.н.)
- ☐ друго

2.7. Подробности, ако съоръженията са от различен вид, който не е посочен по-горе
(свободен текст)

3. УЧАСТВАЩИ ВЕЩЕСТВА

Описание на участващите в аварията вещества, класифицирани в съответствие с Приложение № 3 на ЗООС. Освен наименованието следва да бъдат включени CAS номерът и количествата на най-важните опасни вещества, които участват (или които потенциално биха могли да участват), всякаква съществена информация за техните характеристики, напр. били те течни, прахообразни и т.н. или били те „суровини“, „междинни продукти на мястото на самия обект“, „обикновени крайни продукти“ или „възможни анормални продукти“.

3.1. Описание

Информация за участващите вещества и техните характеристики

3.2. Класификация на веществата

Определяне на класификацията на веществото(веществата)

3.3. Номер по CAS

3.4. Пряко участващо количество (тонове)

3.5. Потенциално участващо количество (тонове)

4. ПРИЧИНИ ЗА АВАРИЯТА

Подробно описание на естеството на неизправността (човешка грешка, технически дефект и пр.), подвид на грешката, намеса, отказ и т.н., както и показатели за това колко сигурно са определени причините (предварителен анализ, анализ на първопричините и пр.). Също така следва да бъде направено разграничение между непосредствените и основните причини за аварията.

4.1. Описание (свободен текст)

4.2. Причината включва ли авария на предприятие или авария на съоръжение

- ☐ Да (ако да, в точка 4.2.1 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 4.3)

4.2.1. Фактор, определящ причините

Информация относно вида на дадената авария в предприятие или съоръжение

Изберете едно от следните:

- ☐ неизправност на съд/контейнер/съоръжение за съхранение
- ☐ неизправност/отказ на съставен елемент/машинно оборудване
- ☐ загуба на управление на процес
- ☐ корозия/умора
- ☐ неизправност на устройство за измерване/ управление/следене
- ☐ неуправляема реакция
- ☐ неочаквана реакция/фазов преход
- ☐ блокиране
- ☐ натрупване на електростатичен заряд
- ☐ друго

4.3. Причината включва ли човешка грешка?

- ☐ Да (ако да, в точка 4.3.1 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 4.4)

4.3.1. Фактор, определящ причините

Информация относно вида на дадената човешка грешка

Изберете едно от следните:

- ☐ грешка на оператора
- ☐ здравословно състояние на оператора(включва заболявания, отравяне, смърт и пр.)
- ☐ умишлено неподчинение/неизпълнение на задълженията
- ☐ злонамерено вмешателство
- ☐ друга

4.4. Причината включвали организационна грешка?

- ☐ Да (ако да, в точка 4.4.1 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 4.5)

4.4.1. Фактор, определящ причините

Информация относно вида на дадената организационна грешка

Изберете едно от следните:

- ☐ неадекватна организация от страна на ръководството
- ☐ проблем в отношението на ръководството
- ☐ организирани процедури
- ☐ обучение/инструктаж
- ☐ надзор
- ☐ персонал
- ☐ анализ на процеса
- ☐ концепция на предприятието/съоръжението/ системата
- ☐ неудобство за ползване (апаратура, система и т.н.)
- ☐ производство/строителство
- ☐ инсталация
- ☐ изолиране на съоръжението/системата
- ☐ поддръжка/ремонт
- ☐ изпитване/проверяване/протоколиране
- ☐ друга

4.5. Причината включва ли външни фактори/ грешки?

- ☐ Да (ако да, в точка 4.5.1 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 4.6)

4.5.1. Фактор, определящ причините

Информация относно вида на дадените външни фактори/грешки

Изберете едно от следните:

- ☐ природно явление (метеорологични условия, температура, земетресение и пр.)
- ☐ ефект на домино от друга авария
- ☐ авария при транспортиране
- ☐ удар, нанесен от предмет
- ☐ проблем в комутационните услуги (подаване на електроенергия, газ, вода, пара, въздух и пр.)
- ☐ недостатъчно обезопасяване/сигурност в предприятието

4.6. Подробности в случай на друг вид причина, която не е посочена по-горе (свободен текст)

5. ПОСЛЕДСВИЯ

Подробно описание на последствията от аварията, включително максимално възможния обем информация с количествен характер (X брой ранени, Y % унищожение на местната флора, Z km замърсяване по протежение на река и т.н.). Ясно разграничаване между последствията на територията на обекта и извън него.

Описание (свободен текст)

5.2. Аварията причинила ли е вреди на хора?

- ☐ Да (ако да, в точки 5.2.1, 5.2.2 и 5.2.3 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 5.3)

5.2.1. На обекта/извън обекта

Информация за мястото на проявяване на последствията, изберете едно от следните:

- ☐ На обекта
- ☐ Извън обекта

5.2.2. Хора

Информация относно вида на причинените вреди на хора

Изберете едно от следните:

- ☐ Създаване на опасност
- ☐ Смъртни случаи
- ☐ Травми
- ☐ Други

5.2.3. Количествена характеристика/ефект за всяка избрана последица за човека (свободен текст)

5.3. Аварията причинила ли е вреди върху околната среда

- ☐ Да (ако да, в точки 5.3.1, 5.3.2 и 5.3.3 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 5.4)

5.3.1. На обекта/извън обекта

Информация за мястото на проявяване на последствията

Изберете едно от следните:

- ☐ На обекта
- ☐ Извън обекта

5.3.2. Екологични вреди

Информация относно вида на екологичните последствия

Изберете едно от следните:

- ☐ вътрешна територия: градоустройство
- ☐ вътрешна територия: развитие на селските райони
- ☐ вътрешна територия: лесопаркове зона/общинска земя
- ☐ вътрешна територия: пасища/ливади
- ☐ вътрешна територия: обработваема земя/посеви/лозя/овощни градини
- ☐ вътрешна територия: горски масиви; предимно или изцяло изкуствени насаждения
- ☐ вътрешна територия: горски масиви; предимно или изцяло естествени насаждения
- ☐ вътрешна територия: тресавища/площи с ниски храсти/планинска растителност
- ☐ вътрешна територия: блата/тръстикови площи
- ☐ сладководни басейни: пресноводно водохранилище
- ☐ сладководни басейни: водоем/езеро
- ☐ сладководни басейни: поток/приток
- ☐ сладководни басейни: река
- ☐ брегова ивица: солено блато/кални плитчини
- ☐ брегова ивица: пясък/дюни/долчинки между дюните
- ☐ брегова ивица: чакълест бряг
- ☐ брегова ивица: скалист бряг
- ☐ крайбрежна морска зона: солена лагуна
- ☐ крайбрежна морска зона: устие (естуар)
- ☐ крайбрежна морска зона: море/морско дъно
- ☐ друго

5.3.3. Количествена характеристика/ефект за всяка избрана екологична последица (свободен текст)

--

5.4. Аварията причинила ли е материални загуби и щети на предприятието?

- ☐ Да (ако да, в точки 5.4.1, 5.4.2 и 5.4.3 да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 5.5)

5.4.1. На обекта/извън обекта

Информация за мястото на проявяване на последствията

Изберете едно от следните:

- ☐ На обекта (загуби за предприятието)
- ☐ Извън обекта (обществени разходи)

5.4.2. Разходи

Информация относно вида на последвалите разходи

Изберете едно от следните:

- ☐ материални загуби
- ☐ разходи за спешни мерки, почистване и възстановяване
- ☐ други

5.4.3. Количествена характеристика/ефект за всеки избран последвал разход (свободен текст)

5.5. Аварията причинила ли е нарушения в работата на комунално ниво?

- ☐ Да (ако да, в точки 5.5.1, 5.5.2 и 5.5.3 следва да се даде информация)
- ☐ Не (моля, преминете към точка 6)

5.5.1. На обекта/извън обекта

Информация за мястото на проявяване на въздействията,

Изберете едно от следните:

- ☐ На обекта
- ☐ Извън обекта

5.5.2. Нарушаване на работата

Информация относно вида на засегнатите обекти

Изберете едно от следните:

- ☐ близки жилищни сгради, хотели
- ☐ близки фабрики, офиси, малки магазини
- ☐ училища, болници, институции
- ☐ други места за публични събирания
- ☐ енергийни системи (газ, вода, електроенергия и пр.)
- ☐ инфраструктура (далекосъобщения, пътища, железопътни линии, водни пътища, въздухоплаване и пр.)
- ☐ други

5.5.3. Количествена характеристика/ефект за всяко избрано последствие от нарушаване на работата (свободен текст)

6. СПЕШНИ ДЕЙСТВИЯ

Описание на съответните мерки, взети във връзка с аварията по отношение на: системи на обекта, външни услуги, осигуряване на подслон, евакуиране, замърсяване, възстановяване и др. Следва да бъдат включени подробности относно мащабите, времетраенето и точния вид на предвидените или взетите мерки, както и относно тяхната ефикасност.

Следва да бъде направено ясно разграничаване между мерките на територията на обекта и извън него. По-специално, когато е възможно, трябва да се предоставят следните данни: брой и вид участващи спасители и дали те са били подходящи за обстоятелствата; също така подробности за всякакви необходими/проведени дейности за мониторинг на последствията върху околната среда или човешкото здраве или специални действия по възстановяване/почистване. **В точка 4 (Причини за аварията) следва да бъдат описани всякакви системи за безопасност, съществували в предприятието, които не са успели**

да предотвратят аварията.

6.1. Описание (свободен текст)

6.2.1. Мерки при спешните действия

Информация относно вида на мерките

Изберете едно от следните:

- ☐ Системи на територията на обекта
- ☐ Външни за обекта услуги
- ☐ Осигуряване на подслон
- ☐ Евакуиране
- ☐ Други

6.2.2. Количествена характеристика/ефект за всяка избрана мярка при спешните действия (свободен текст)

6.3.1. Мерки по отстраняване на последствията

Информация относно вида на мерките

Изберете едно от следните:

- ☐ Обезвреждане на замърсяването
- ☐ Възстановяване
- ☐ Други

6.3.2. Количествена характеристика/ефект за всяка избрана мярка за отстраняване на последствията (свободен текст)

7. НАПРАВЕНИ ИЗВОДИ

Описания на всякакви практически, организационни или други изводи, направени относно предотвратяването на аварията или намаляването на последствията. Следва да се осигури подробна информация за направените изводи и за това дали някои от тях вече са били приложени или ще бъдат прилагани в бъдеще.

7.1. Предмет на направените изводи

Изберете едно от следните:

- ☐ Причини - предприятие/съоръжение
- ☐ Причини -човешки фактор
- ☐ Причини -организационни
- ☐ Причини - външни
- ☐ Спешни действия
- ☐ Други

7.2. Описание (свободен текст)

8. ПРИЛОЖЕНИЯ

Този раздел е за прилагане на документи: доклади, снимков материал, геогр. карти и т.н., с цел да се осигури повече информация, която може да се направи обществено достъпна и би помогнала да се обясни какво се е случило при аварията.

Да се приложи документация: включително име на информацията за архив, обем и описание.

8.1. Описание на информация за архив (свободен текст).

9. ПОВЕРИТЕЛЕН (*) РАЗДЕЛ

Този раздел е за поверителни доклади и друга информация, която не трябва да бъде публично достъпна, в съответствие с член 22 от Директивата Севезо (за поверителната информация) и Директива 2003/4/ЕО относно обществен достъп до информация за околната среда.

Да се приложи документация: включително име на информацията за архив, обем и описание.

9.1. Описание (свободен текст)

9.2. Описание на информация за архив (свободен текст)

(*) За това класифициране следва да се даде обосновка.

Формуляр за изготвяне на анализ на голяма авария

Дата и час на възникване на голямата авария	
Дата и час на приключване на голямата авария	
Име и адрес на оператора	
Име и адрес на предприятието/съоръжението	

А. ОПИСАНИЕ НА ГОЛЯМАТА АВАРИЯ

1. Вид на голямата авария

Голяма авария	Основно събитие	Инициатор на събитието	Причина за събитието
<i>Коментар:</i> (виж бележка 1)			

2. Опасни вещества

а) Списък на опасните вещества (виж бележка 2)						
Химично наименование	CAS №	Максимално количество (тона)	Изходни вещества	Междинни продукти	Крайни продукти	Продукти, получени в резултат на авария

б) Списък на опасните вещества, пряко свързани с голяма авария (виж бележка 3)			
		Количество (тона)	
Химично наименование	CAS №	Налично	Максимално възможно

в) Списък на веществата, които непряко участват в голяма авария (виж бележка 4)			
		Количество (тона)	
Химично наименование	CAS №	Налично	Максимално възможно
<i>Коментар:</i> (виж бележка 5)			

3. Източник на голяма авария

а) Описание на предприятието/съоръжението

Описание на местоположението на предприятието/съоръжението, засегнато от голямата авария, включително околностите му, т.е. жилищни райони и друга инфраструктура. Представят се географски и/или топографски карти. Снимки и чертежи могат да допълнят информацията.

б) Описание на ситуацията

	Основно събитие	Инициращо/и събитие/я	Съпътстващо/и събитие/я
Тип производство			
Технологични процеси			

Коментар: (виж бележка 6)

4. Метеорологични условия при възникване на голяма авария

метео-роботи или усложни при възникване на големи аварии					
а) Време		мъгла	дъжд	градушка	сняг
б) Вятър	скорост (m/s)				
	посока				
	клас на атмосферна стабилност (Pasquill)				
в) Температура на въздуха (°C)					
Коментар: (виж бележка 7)					

5. Причини за голяма авария

а) Първопричини за голяма авария, като се посочва тяхната последователност:

- Технически/физически
- Човешки/организационни

Коментар: (виж бележка 8)

Б. ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ГОЛЯМА АВАРИЯ

1. Засегната територия

а) Степен на последствията	Засегната територия(не/евентуално засегната/да)
местоположение	
извън обекта, местно ниво	
извън обекта, регионално ниво	
извън обекта, трансгранично ниво	

б) Документиране на последствията

Географският обхват на последствията следва да бъде отбелязан на подходяща карта, придружен със снимки и/или всякакви други съответни количествени/качествени данни, когато има такива.

Коментар: (виж бележка 9)

2. Последствия от голяма авария върху населението (виж бележка 10)

Брой на засегнатите лица	Служители в сградата	Други лица в сградата	Спасители	Физически лица в близост
общо застрашени				
незабавно загинали				
починали по-късно				
хоспитализирани				
нуждаещи се от болнично лечение				
с други тежки наранявания				
Коментар: (виж бележка 11)				

3. Екологични щети (виж бележка 12)

а) Засегната околна среда

замърсяване/последствия/щети	не възможно да
засегнати райони (токсичен облак)	
дивата флора и фауна	
защитени животински и растителни видове	
води, предназначени за питейни нужди	
повърхностни и подземни води	
земя (дългосрочно изведена от експлоатация)	
зони, защитени от друго законодателство	
Коментар:	

4. Увреждане на културното наследство (виж бележка 13)

а) Увреждане на:	не	щети	унищожени
национални паметници на културата			
резервати			
музеи и галерии			
исторически значими сгради и обекти			

5. Имуществени щети (виж бележка 14)

Направени разходи (хиляди) BG	щети на място преки разходи	щети извън предприятието	
имуществени щети (материални загуби)			
разходи за спешни мерки, почистване и възстановяване	(		
Общо разходи:			

Коментар:

6. Намеса в живота на населението, живеещо в близост до предприятието/съоръжението

а) Засегнати сгради и обекти с обществено предназначение	евакуирани	необитаеми	унищожени
социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа			
бизнес сгради, офиси и магазини			
детски ясли и градини училища, лечебни и здравни заведения, институции			
административни и обществени сгради			
други места, където хората се събират			
б) Прекратяване на комуналните услуги и т.н.	не	да	продължителност (часове)
доставка на газ			
електроснабдяване			
водоснабдяване			
телефонни услуги			
първокласни пътища или магистрали и улици			
железопътни линии			
воден транспорт			
въздушен транспорт			
в) Обществена загриженост	не	местно	национално
население			
медиен интерес			
политически интерес			
Коментар:			

7. Последствия от голяма авария (виж бележка 17)

В. НАМЕСА ПРИ ГОЛЯМА АВАРИЯ

1. Спешни мерки (виж бележка 18)

А. Спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (посочете приложимото):
- на територията на предприятието:
- извън територията на предприятието:

Б. Дейности по за почистване и възстановяване на околната среда и рекултивация на засегнатите земи (посочете приложимите): а) Все още са необходими: - на територията на предприятието - извън територията на предприятието б) Все още съществува замърсяване или опасност: - на територията на предприятието - извън територията на предприятието
В. Дейности по отстраняване на екологични щети <u>а) Вече изпълнени или в процес на изпълнение</u> кратко описание оценка на разходите <u>б) Предложени от публични органи</u> кратко описание оценка на разходите Коментар:

2. Наличие на документация на оператора съгласно ЗООС (виж бележка 19):

а) Оценка преди голяма авария:

Изискване	не е налична	изпратена	одобрена
Уведомление за класификация			
Доклад за политика			
Доклад за безопасност			
Вътрешен аварийен план			
Външен аварийен план			
Информация за обществеността			
Устройствено планиране (одобряване на местоположението и потвърждаване на безопасните разстояния)			

б) Оценка след голяма авария:

Изискване	Мерките са били предприети в съответствие с	Мерки по отношение на произтичащите последствия са в съответствие с
Уведомление за класификация		
Доклад за политика		
Доклад за безопасност		
Вътрешен аварийен план		
Външен аварийен план		

Информация за обществеността		
Устройствено планиране (одобряване на местоположението и потвърждаване на безопасните разстояния)		

в) Оценка на системата за управление на безопасността

Системата за управление на мерките за безопасност	Наличие на елемент		Елементът има връзка към обстоятелства на възникване на аварията и е използван	
	не	да	правилно	неправилно
Организация и персонал				
Идентифициране и оценка на големи опасности				
Оперативен контрол и управление на технологичните процеси				
Управление на промените				
Аварийно планиране				
Мониторинг				
Одит и преразглеждане				

г) Оценка на въздействието върху околната среда

	Наличие на елемент		Елементът има връзка към обстоятелства на възникване на аварията и е използван	
	не	да	правилно	неправилно
Оценка на състоянието на околната среда преди аварията				
Анализ на потенциалните последици при авария и мерки за тяхното предотвратяване				

Коментар: (свободен текст)

3. Предприети правни действия (виж бележка 20)

а) Правни мерки

б) Други мерки

Коментар: (свободен текст)

4. Поуки, извлечени от голямата авария (виж бележки 22-24)

а) Мерки, предприети за предотвратяване на повторната поява на този вид голяма авария

- б) Мерки за намаляване на последствията от този вид голяма авария
- в) Полезни препратки

5. Заключение

Бележки към формуляра

Раздел А: ОПИСАНИЕ НА ГОЛЯМАТА АВАРИЯ

Бележка 1: Вид на голямата авария

Ако е необходимо, представете допълнителна информация, допълнителни данни. В случаите, когато е настъпила повече от една голяма авария, отбележете връзката между тях.

Бележка 2: Актуален списък на опасните вещества

Представете списък на опасните вещества съгласно документацията за безопасност и посочете как те се използват в предприятието/съоръжението.

Полуготовите продукти са продукти, които са допълнително преработени за по-нататъшна употреба.

Обичайно произвежданите продукти са продукти, които са произведени при нормални условия.

Продуктите от големи аварии са опасни вещества, които теоретично може да възникнат или да се натрупат в предприятието/съоръжението по време на голяма авария като странични продукти.

Бележка 3: Списък на опасните вещества, пряко свързани с голямата авария

Списък на опасните вещества, пряко свързани с голяма авария, включително посочване на действително наличните и очакваните количества.

„Действително количество“ е количеството вещество, изпуснато, изгорено или изгубено по друг начин.

„Очаквано количество“ е максимално възможното изпускане (загуба) на опасно вещество. Разглежда се абсолютно количество, чиито загуби могат да бъдат оценени и обосновани при нормални експлоатационни условия, дори ако това количество не е било уловено (отстранено) в операцията по отстраняване.

Бележка 4: Списък на веществата, които непряко участват в голямата авария

Списък на веществата, които непряко участват в голяма авария, включително посочване на действително наличните и очакваните количества. Веществата могат да участват в голяма авария като инициатор или в следващите ѝ етапи, но те не причиняват пряко токсични ефекти поради опасните си свойства (напр. запалимо или експлозивно вещество може да допринесе за образуването на пожар или експлозия и по този начин да предизвика отделянето на токсични газове, които след това са пряка причина за отравяне).

Посочването на действителното или очакваното количество има същото значение, както в бележка 3.

Бележка 5: Опасни вещества

Посочете всички специални условия на съхранение или процеси (например такива, които включват охлаждане, високо налягане или температура) и посочете как при тези условия са били използвани опасни вещества и обяснете съответните обстоятелства по отношение на тяхното действително или очаквано количество.

Опасните вещества, за които може разумно да се очаква, че са възникнали или са се натрупали в хода на голяма авария или по друг начин не са класифицирани другаде, следва да бъдат оценявани (класифицирани) в съответствие със съответните разпоредби и всички техни свойства следва да се разглеждат с оглед на риска от голяма авария.

Бележка 6: Източник на голямата авария

Опишете информация по точка 3, буква б), в т.ч. подробностите за типа на производство, за вида и възрастта на предприятието, времето след последната модификация или ремонт, стандартите, използвани при проектирането, съхранението или производствените условия и всякакви други специфични обстоятелства.

Бележка 7: Метеорологични условия по време на голямата авария

Описват се климатичните условия и доколко нормални са те поради възникването на голяма авария, включително метеорологичните фактори в дните преди голямата авария, които може да са повлияли на нейното настъпване (трайни дъждове, продължителни засушавания и т.н.). В случай, че метеорологичните условия са се променили значително по време на голяма авария, посочете основните промени.

Бележка 8: Причини за голямата авария

Представете кратък хронологичен преглед на основните събития и подробно описание на основната информация, посочена в раздел А, когато е възможно, относно настъпването и хода на голяма авария.

Раздел Б: ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ГОЛЯМА АВАРИЯ**Бележка 9: Последствия върху засегнатата територия**

Следва да се уточни степента на последствията от аварията върху засегнатата територия. Степента на увреждане на сградите или концентрацията на газов облак на различни разстояния от центъра на голяма авария, е полезно да се изобразят на карта. Подробни съображения за степента на щетите, причинени от голяма авария, се посочват в част Б5.

Бележка 10: Последствия върху населението

Общият риск включва лица, очевидно изложени на риск от последствията от голяма авария.

Непосредствени или последващи смъртни случаи включват тези, които са пряко свързани с голямата авария.

Болничното лечение се отнася до наранявания, отравяне, химически или други изгаряния, травми или друго психологическо увреждане на лица, нуждаещи се от хоспитализация за повече от 24 часа (случаи, различни от наблюдение/превантивен преглед).

Други сериозни наранявания включват наранявания, които очевидно изискват медицинска намеса без хоспитализация за повече от 24 часа.

Наблюдението включва лица, които се оплакват от здравословни проблеми, свързани с последствията от прояви на голяма авария и чието здравословно състояние впоследствие следва да се наблюдава.

Изискваната информация се предоставя, в случай че е известна.

Бележка 11: Последствия върху населението

Опишете подробно информация Б2, буква а) и посочете видовете наранявания или друга информация, която може да се използва за оценка на въздействието на голяма авария. Изискваната информация се предоставя, в случай че е известна.

Бележка 12: Щети върху околната среда

Раздел Б3 се фокусира върху екологичните аспекти на засегнатата околна среда.

Представете обобщение на вида и размера на екологичните щети (замърсени площи, обеми замърсени почви/води, концентрации на замърсители в почвите/водите, разстояния на разпределение на замърсяването, процент на засегнатата популация/територия, засегнати видове и т.н.). Възможните екологични щети се описват чрез оценка на последствията от установените сценарии за големи аварии върху околната среда като част от оценката на риска от големи аварии. Всички разходи за коригиращи действия се предоставят в раздел Б5. Посочете вероятния времеви хоризонт на корективните действия (незабавно, средносрочно до 3 години, дългосрочно).

Бележка 13: Щети върху културното наследство

Посочете какво е повредено или унищожено и посочете вида и стойността на щетите. Цялата налична информация за разходите се предоставя в раздел Б5.

Бележка 14: Имуществени щети

Оценка на имуствените щети се дава в хиляди лева.

Имуствените щети включват действителното количествено определени щети на сгради или друго имущество причинени от голяма авария.

Това не включва разходите за ремонт на сгради или други ремонти. Размерът на разходите за ремонт се посочва само ако тези разходи имат пряко въздействие върху размера на причинените щети.

Разходите за спешни мерки, почистване и възстановяване, включват текущите или прогнозните разходи за спасителни и възстановителни работи.

Бележка 15: Нарушаване на собствеността

Уточнете подробно какво е включено в количествено определените в точка Б5 щети. В случай, че не е възможно действително да се отдели, например, щетите върху имуществото от разходите за намеса, подчертайте това и посочете общата стойност. Ако не са направени разходи или подробности за разходите не са налични, моля, посочете причините.

Бележка 16: Намеса в живота на населението, живеещо в близост до обекта или съоръжението

Опишете на кратко информацията, посочена в точка Б5, букви а) - в), например броя на хората, чийто жизнен ритъм е бил по някакъв начин ограничен от последствията от голяма авария, причините за евакуирането на хора, причините за прекъсване на енергийните и водните запаси и други въздействия.

Ако никой не е бил засегнат съгласно букви а)-в), моля, посочете причините.

Бележка 17: Последствия от голямата авария

Представете допълнителна информация за последствията, които не са обхванати от раздел Б, която може да бъде полезна при анализа им.

Раздел В: ИСКАНЕ ЗА НАМЕСА ПРИ ГОЛЯМА АВАРИЯ

Бележка 18: Спасителните дейности при голямата авария

Представете кратък хронологичен списък на всички интервенционни дейности. Опишете подробно броя и вида на интервенциите и дали техният брой и насоченост са били подходящи за конкретната авария.

Представете подробна информация за мониторинга на здравето на хората и околната среда и за извършените или допълнително изискваните специални дейности по отстраняване на последствията. Стойността на мерките, посочени в настоящия раздел, се

посочва в раздел Б5, а подробностите за оценката на адекватността на коригиращите мерки се посочва в раздел В2, букви г)-д).

Изискваната информация се предоставя, в случай че е известна.

Бележка 19: Оценката на задълженията по закон (глава седма, раздел първи от ЗООС)

Оценява се информацията по точка 2 и мотивите за взетите решения. В случай, че задълженията са изпълнени в съответствие с изискванията на закона, по-специално буква В2, буква в) относно гарантирането на управлението на безопасността, е важно да се обясни как това е било постигнато, в съответствие с приложимото законодателство.

Бележка 20: Правни последици

Предоставя се цялата информация, свързана с разследвания и други правни актове, свързана с последствията от голяма авария. Подробностите за проведените разследвания включително резултатите от тях, налагането на санкции или договорени финансови компенсации и т.н. До приключване на разследването информацията, свързана с него, се предоставя само със съгласието на правоприлагащите органи.

Бележка 21: Други мерки

Посочете всички други официални/административни стъпки и наложени санкции, тяхното подробно описание и постигнатите резултати.

Бележка 22: Мерки, предприети за предотвратяване на повторната поява на голяма авария

Опишете всички практически организационни мерки или други средства, които са оценени като важни за предотвратяване на повторна поява на описаната голяма авария.

Бележка 23: Мерки за намаляване на последствията от голяма авария

Опишете всички практически организационни мерки или други средства, които са оценени като подходящи за свеждане до минимум на последствията от описаната голяма авария.

Бележка 24: Приложими материали (литература)

Посочете конкретни математически модели от оценката на риска, които са използвани за оценка на последствията при голяма авария, както и тези, чиито резултати е трябвало да бъдат преразгледани или са се оказали невалидни от гледна точка на голямата авария, която е настъпила.

Приложете списък на други публикувани доклади от големи аварии, при които са използвани същите опасни вещества и процеси, въз основа на които е възникнала аварията, и поуците, взети от тях, които са от значение и могат да бъдат използвани за разбиране на случилото се.